

Provincie Utrecht heeft snel meer windenergie nodig

Inspraakbijdrage Geert Ritsema van de NMU
Provinciale Staten commissievergadering Milieu&Mobiliteit, 7 september 2022

Geachte leden van Provinciale Staten,

De klimaat- en energiecrisis raken ons harder dan ooit tevoren. We beleven op dit moment de droogste Europese zomer sinds 500 jaar. Door de oorlog in Oekraïne worden we extra hard geconfronteerd met de afhankelijkheid van het buitenland voor onze energie behoefte. Onze energierekening rijst de pan uit. Steeds meer Utrechters kijken met grote zorgen uit naar het komende stookseizoen en vrezen dat zij in financiële problemen komen.

Uit de Tussenbalans die u hier vandaag bespreekt blijkt glashelder dat wij de duurzame doelen uit de Utrechtse RESsen bij lange na niet gaan halen zonder windenergie op land. Deze windenergie is nodig om de klimaatcrisis te bestrijden, om de energierekening omlaag te brengen, om voldoende stroom te hebben voor onze groeiende elektriciteitsbehoefte en om onafhankelijk te worden van Russisch gas.

Kortom: de urgentie is nog nooit zo groot geweest en dit is niet het moment om achterover te gaan leunen. De NMU is dan ook blij dat Gedeputeerde Staten Utrechtse gemeenten aanmoedigt om meer concrete windplannen uit te werken, en aankondigt dat ze indien nodig bereid is zelf de regie over te nemen. Hoewel we blijven vinden dat energieprojecten bij voorkeur bottom-up ontstaan.

Ook het besluit van GS om geen potentiële onderzoeksgebieden in kwetsbare natuur en landschappen op te nemen juichen wij toe, zij het dat we op dit punt nog wel mogelijkheden zien voor aanscherping van de randvoorwaarden. Zie hiervoor de gezamenlijke brief van de natuurorganisaties aan uw Staten, die ook door de NMU is ondertekend.

De NMU hecht grote waarde aan het zoveel mogelijk beperken van geluidhinder, slagschaduw en andere (mogelijke) vormen van overlast voor omwonenden. We steunen daarom het voornemen om windmolens te clusteren langs infrastructuur en willen hier clustering op bedrijventerreinen aan toevoegen. We zijn ook blij dat in het Statenvoorstel het minimaliseren van geluidhinder een belangrijk uitgangspunt vormt bij het opstellen van mogelijke inpassingsplannen.

De NMU beseft zich dat er -naast steun- bij inwoners van onze provincie soms ook zorgen over windenergie bestaan. Wij nemen deze zorgen uiterst serieus en zijn dagelijks bezig om te werken aan het vergroten van het vertrouwen van onze inwoners in duurzame energie projecten. Onze ervaring is dat duurzame energie projecten -waaronder windmolens- op veel meer instemming kunnen rekenen als ze op natuurinclusieve wijze en in co-creatie met de lokale gemeenschap worden ontwikkeld. Door lokaal eigendom en lokale en ecologische meerwaarde centraal te stellen, kunnen lokale wind- en zonneprojecten bijdragen aan de bloei van lokale gemeenschappen. Concrete voorbeelden van projecten waar dat al goed gelukt is zijn onder meer de windmolens in Arnhem,

samen voor een mooi en duurzaam Utrecht

Deil, Geldermalsen, Nijmegen en Krammer (Zeeland). Deze molens leveren veel meerwaarde aan de lokale gemeenschap en worden daarom inmiddels ook wel “winstmolens” genoemd.

Wij zijn in principe positief over het voorstel van GS om te streven naar 50% lokaal eigendom, maar van ons mag dit nog wel harder in de Tussenbalans komen te staan: liever een verplichting dan een streven. Bovendien zouden we graag zien dat bij de ontwikkeling van windmolens voorrang wordt gegeven aan burgerinitiatieven die ervoor zorgen dat omwonenden in financiële zin van de windmolens profiteren. De NMU heeft inmiddels veel ervaring met het begeleiden van dit typen projecten en wij helpen hierin graag mee, mocht daaraan behoefte bestaan.

Uw Staten hebben in het verleden (o.a. in de omgevingsverordening) reeds aangegeven dat de provincie Utrecht bereid is om in te grijpen indien de energietransitie te langzaam verloopt. Het is nu tijd om de daad bij het woord te voegen. De vergunningen voor de projecten die moeten leiden tot het halen van de RES doelen moeten uiterlijk in 2025 zijn verleend. Die datum wordt met het huidige tempo bij lange na niet gehaald. Daarom roepen wij u op om uw rug recht te houden en de voorstellen die GS in de Tussenbalans RES doet voor meer windenergie in de provincie Utrecht volop te steunen.